روزنامه شرق

دوشنبه ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۵ • ۲۴ رجب ۱۴۳۷ • ۲ می ۲۰۱۶

سال سیزدهم • شماره ۲۵۷۳ • ۲۰صفحه • ۱۰۰۰ تومان

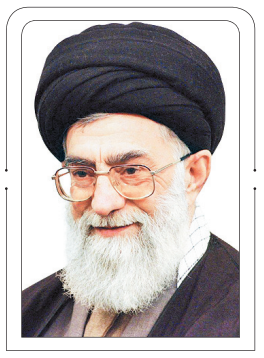

مقام معظم رهبری:

وحشت رژیم صهیونیستی از حزب‌الله بسیار بیشتر از گذشته است

پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری: حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای، مقام‌معظم‌رهبری، عصر دیروز (یکشنبه) در دیدار آقای رمضان عبدالله، دبیرکل جنبش جهاد اسلامی فلسطین و هیأت همراه، در تحلیلی جامع از شرایط کنونی منطقه...

صفحه ۲

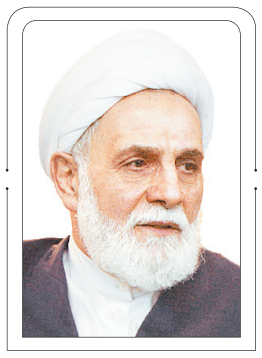

ناطق‌نوری در آیین بزرگداشت شهید مطهری:

برخی وعاظ تا پول نگیرند منبر نمی‌روند

گروه سیاست: خانواده شهید مطهری، شامگاه شنبه مراسم سی‌وهفتمین سالگرد شهادت پدرشان را در مسجد احمدیه نارمک برگزار کردند؛ مسجدی که متعلق به حوزه علمیه آیت‌الله جلالی‌خمینی است. مراسمی ساده و آرام که خیلی هم برای...

صفحه ۶

رئیس‌جمهوری در مراسم روز کارگر مطرح کرد

زندگی خوب مخالفان برجام در سایه تحریم

صفحه ۶

بزرگ‌ترین هیأت سیاسی-اقتصادی کره در ایران

سفر ۲۰ میلیارد دلاری

صفحه ۱۹

عکس: حامد ملک‌پور، تسنیم

۳ روایت متفاوت از دستگیری عاملان ترور شهید مطهری

چه کسی فرقان را دستگیر کرد؟

گروه سیاست: به مناسبت سالروز درگذشت شهید مطهری، خبرگزاری «ایسنا» بخش‌هایی از خاطرات محسن رضایی از کتاب «راه» را درباره دستگیری گروه فرقان منتشر کرده است. محسن رضایی در خاطراتش، می‌نویسد: «مسئولیت عملیات بر عهده اینجانب بود». روایت رضایی اما با روایت افراد دیگری چون مرتضی الویری و ناطق‌نوری (وزیر کشور وقت) که دخیل یا مطلع در اتفاق دستگیری گروه فرقان بودند، متفاوت است یا حداقل می‌توان گفت هریک فقط بخشی از ماجرا را روایت کرده‌اند؛ بخشی که نقش خود را در ماجرای دستگیری پررنگ‌تر نشان می‌دهد.

روایت رضایی

رضایی می‌نویسد: «درعین‌حال، بچه‌های عملیات، تعقیب و مراقبت و شنود همگی با هماهنگی کامل در اختیار آقای محمدعلی رمضانی بودند و من به آنها گفته بودم که عملیات را با رمز «یا زهرا» آغاز کنید. بسیاری از افراد باورشان نمی‌شد که اطلاعات سپاه بتواند چنین کارهایی را انجام دهد. لذا من با دوستان می‌نشستم و تصمیم‌گیری می‌کردم.

ادامه در صفحه ۳

تیترها

محمود احمدی‌نژاد:

آزادی یعنی اگر زدی من هم بزنم

صفحه ۲

خطرناک‌تر از همه

نگاه تد کروز به ایران

صفحه ۷

مهم‌ترین گردهمایی بین‌المللی پسابرجام در ایران

سران «آیورا» در چابهار

صفحه ۴

مشتریان ایرانی «بازار آمریکایی» کربلا

صفحه ۱۷

هاشمی به روایت کرباسچی

صفحه ۳

سرمقاله

فرزندان «زنده» اصلاحات

صادق زیباکلام . استاد دانشگاه

آمار شهرهایی را که برای برنامه‌های انتخاباتی قبل و بعد از عید رفتم، درست به خاطر نمی‌آورم؛ ولی مجموعا در دو دور انتخابات به یک، دو جین شهرستان و مراکز استان برای سخنرانی‌های انتخاباتی سفر کردم. گاهی در دانشگاه‌ها سخنرانی داشتم و گاهی هم در ستادهای «ائتلاف امید» یا مجموعه‌های وابسته به اصلاح‌طلبان. آنچه در یک تصویر کلی می‌توانم از این یک، دو جین سفر انتخاباتی بگویم، آن است که به قول تهرانی‌های قدیم، اصلاحات «بچه کرده است». جریان اصلاحات که بعد از دوم خرداد ۷۶ پا به عرصه وجود گذاشت، در نزدیک به دو دهه گذشته باوجود شرایط دشوار و برخی بی‌مهری‌ها توانسته همچنان به حیات خود ادامه دهد. این گفتمان ریشه‌دار، نه‌تنها از بین نرفته و زنده مانده بلکه توانسته رشد کند و «زاد و ولد» هم کرده است. اصلاح‌طلبان در این ۲۰ سال، کمتر امکان آن را داشتند که تشکیلات منسجم و سازمان‌یافته‌ای در سطح کشور ایجاد کنند و به آنها خیلی اجازه داده نمی‌شد تا بتوانند فرضا از صداوسیما یا سایر تریبون‌های متعلق به مردم و بیت‌المال برای گفت‌وگو با جامعه ایران استفاده کنند. به‌علاوه برای شماری از احزاب و تشکل‌های رسمی و فعالان سیاسی شاخص، مشکلاتی هم پدید آمد. باوجوداین، اصلاحات توانست به بالندگی خود ادامه دهد و بدون‌تردید امروز جدی‌ترین جریان سیاسی کشور است. در واقع اگر درست‌تر گفته باشیم، نتایج انتخابات اخیر را هر طور که جمع و منها و ضرب و تقسیم کنیم، بیش از یک‌سوم کرسی‌های آن را اصلاح‌طلبان توانسته‌اند از آنِ خود کنند. اگر با مستقل‌ها که بسیاری از آنها در لیست امید قرار داشتند، به توافق و ائتلاف هم برسند، عملا خواهند توانست اصولگرایان را از اکثریت بیندازند. حتی اگر چنین سناریویی تحقق نیابد، واقعیت آن است که اکثریت سفت‌وسخت و نیرومند اصولگرایان، در مجالس هفتم تا نهم عملا فرو ریخته است. پیروزی یا مطرح‌شدن مجدد جریان اصلاحات در شرایطی اتفاق افتاده است که با انتخاب آقای احمدی‌نژاد در تیر ۸۴، اصولگرایان نه‌تنها هر سه قوه را در اختیار گرفتند بلکه حضوری جدی و تمام‌وکمال در بسیاری از نهادهای دیگر کشور هم پیدا کردند. در ادامه به هیچ چهره اصلاح‌طلب برجسته‌ای از سال ۸۴ به این سو، اجازه داده نشده در تریبون‌های رسمی - نه در صداوسیما، نه در تریبون‌های نماز جمعه، نه در همایش‌ها، سخنرانی‌ها، گردهمایی‌ها و نشست‌های رسمی - حضور یابد و حتی در مجالس هفتم، هشتم و نهم امکان بلندشدن صدایی از آنها وجود نداشت. به‌علاوه محمود احمدی‌نژاد از همان ابتدای ریاست خود بر دولت، به‌طور منظم تمامی مدیران و مسئولانی را که در دوران رئیس‌جمهوری دوران اصلاحات یا حتی قبل‌تر در دوران آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی مسئولیت داشتند، کنار گذاشت. اصلاح‌طلبان بعد از حوادث ریاست‌جمهوری دهم، صرفا کنار گذاشته نمی‌شدند؛ بلکه کار، یک مرحله هم پیچیده‌تر شده بود. این شرایط در همه چهار سال دولت دوم ادامه پیدا کرد و پیشنهادها و تلاش‌هایی که برای ایجاد یک آشتی ملی صورت گرفت، عملا با استقبال اصولگرایان روبه‌رو نشد. تشکل‌های مستقل دانشجویی، ازجمله انجمن‌های اسلامی در بسیاری از دانشگاه‌ها به دلیل نزدیکی یا حمایت از اصلاح‌طلبان در آن سال‌ها، تعطیل شدند و عملا جلوی فعالیت بسیاری از فعالان جنبش دانشجویی گرفته شد.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت . علم

احتمال زلزله در اثر تغییرات اقلیمی ایران

مهدی زارع
استاد پژوهشگاه بین‌المللی مهندسی زلزله

در فروردین‌ماه ۱۳۹۵ سیل در چند شهر کشور، به‌ویژه در خوزستان از ساعت پنج صبح پنجشنبه ۲۶ فروردین، رخ داد که با بازکردن دریچه‌های سد دز همراه شد (و الزامی بود تا از سرریز آب از سد جلوگیری شود) و موجب آسیب به چندین شهر (ازجمله دزفول که در حریم رودخانه دز، پارک احداث کرده بودند) شد. این موضوع مجددا توجه عمومی را به مسئله آب‌وهوا و تغییرات اقلیمی جلب کرد. ماه مارس ۲۰۱۶ (اسفند ۹۴-فروردین ۹۵)، گرم‌ترین ماه مارس در کره زمین در ۱۳۶ سال گذشته (از ۱۸۸۰ میلادی) بود. میزان گاز دی‌اکسیدکربن در اتمسفر در روز چهارشنبه هشت اردیبهشت به حدود ۴۰۵ پی‌پی‌ام (واحد درمیلیون) رسید. نکته جالب آن است که اوج میزان گاز دی‌اکسیدکربن سنجش‌شده در اتمسفر در ۲۱ فروردین ۹۵ از سوی سازمان ملی اقیانوس و اتمسفر آمریکا (NOAA) حدود ۴۱۰ پی‌پی‌ام گزارش شد (این میزان چنانچه به ۴۵۰ پی‌پی‌ام برسد، احتمال گرم‌شدن بیش از دو درجه دمای زمین در دهه‌های اول سده بیست‌ویکم بسیار بالا خواهد بود). ادامه افزایش این گاز در اتمسفر نمایانگر تشدید اثر گلخانه‌ای و نمادی از پیوستگی و ادامه‌داربودن فرایند گرم‌شدن زمین است. براساس نظر اقلیم‌شناسانی مانند استاد دکتر «بهلول علیجانی»، رخداد تغییرات اقلیمی در ایران مسجل است. در ایران یخچال‌هایی به‌ویژه در منطقه غربی البرز (علم‌کوه) و مرکز آن (دماوند و توچال) و در کوه‌های زاگرس (به‌ویژه زردکوه بختیاری و دنا) و سبلان و همچنین در کوه‌های جوپار و لاله‌زار کرمان (در ابعاد کوچک‌تر) وجود داشته‌اند که با پایان‌یافتن آخرین عصر یخ (که در رشته‌کوه‌های آلپ به نام عصر یخچالی ورم-Wurm-نامیده می‌شود) و از حدود صدهزارسال قبل تا ۱۰هزار سال قبل طول کشیده است. بیشتر این یخچال‌های طبیعی ایران از بین رفته‌اند و فقط بخش‌های محدودی از آنها به صورت سیرک‌های یخچالی در منطقه علم‌کوه، توچال، دماوند و زردکوه بختیاری باقی مانده‌اند. آخرین مرحله از آخرین عصر یخ در حدود ۲۴هزار سال تا ۱۰هزار سال قبل رخ داده که از دیدگاه باستان‌شناسی با بخشی از دوره پارینه‌سنگی جدید و میان‌سنگی (فراپارینه‌سنگی) هم‌زمان است. پژوهش‌ها درباره یخچال‌های ایران، به‌ویژه مطالعات زنده‌یاد مهندس «منوچهر پدرامی» در سازمان زمین‌شناسی کشور و پژوهش‌های سازمان زمین‌شناسی ایالات متحده (ازجمله گزارش سال ۱۹۷۹ این سازمان درباره یخچال‌های ایران) نشان می‌دهد در آخرین عصر یخ، دما در ناحیه ایران حدود چهار تا پنج درجه از نیمه اول سده بیستم سردتر بوده است. این در حالی است که اکنون در سال ۲۰۱۶ دمای هوا در ایران به‌طور متوسط حدود ۲.۵ تا سه درجه از نیمه اول سده بیستم گرم‌تر نیز شده است. پژوهش دیگری در دانشگاه پرودو آمریکا در سال ۲۰۱۰ در منطقه شمال شرق آمریکا (در ناحیه نئومادرید) نشان می‌دهد ذوب‌شدن یخچال‌ها در آخرین مرحله از عصر یخ بین ۱۶هزار تا ۱۰هزار سال قبل، علاوه بر عقب‌نشینی وسیع حوزه یخبندان در آمریکای‌شمالی به شسته‌شدن و جابه‌جایی رسوباتی به ضخامت حدود ۱۲ متر در همین منطقه شمال آمریکا منجر شده است. به‌این‌ترتیب تحریک برای رخداد زمین‌لرزه ۱۸۱۱ (با بزرگای ۷.۳) و دو زمین‌لرزه در سال ۱۸۱۲ (با بزرگای ۷.۳ و ۷.۵) و همچنین زمین‌لرزه ۳۱ آگوست ۱۸۸۶ (با بزرگای ۷.۳) در چارلستون در پهنه گسله نیومادرید در شرق آمریکا به ذوب‌شدن یخ‌ها و عقب‌نشینی این جبهه یخچالی (تحریک گسل‌ها به دلیل باربرداری از روی گسله نیومادرید به دلیل ذوب یخ‌ها) در آمریکای‌شمالی مربوط بوده‌اند. توجه کنید که زمین‌لرزه‌های با بزرگای هفت یا بیشتر معمولا در ایالت کالیفرنیا و در غرب آمریکا رخ می‌دهند، ولی این زلزله‌های چارلستون به منطقه شرق آمریکا (که احتمال رخداد زلزله‌های شدید در آن کمتر است) مربوط‌اند. ازسوی‌دیگر در مناطق معمولا لرزه‌خیز مانند منطقه آلاسکا در شمال غرب آمریکا و در نزدیک‌ترین فاصله به ناحیه قطب شمال نیز که در آن زلزله بزرگ ۲۷ مارس ۱۹۶۴ آنکورج با بزرگای ۹.۰ موجب کشته‌شدن ۱۳۹ نفر شد، رابطه بین تحریک گسل‌ها به دلیل ذوب‌شدن یخ‌ها نیز مطرح شده است. زمین‌لرزه ۲۸ فوریه ۱۹۷۹ سنت‌الیاس با بزرگای ۷.۲ بر پایه پژوهش‌های دانشمندان در سازمان زمین‌شناسی ایالات متحده و سازمان ملی هوافضای آمریکا (ناسا) به ذوب‌شدن یخ‌ها در آلاسکا مربوط است. زلزله قبلی در همین ناحیه در سال ۱۸۹۹ (۸۰ سال قبل‌تر) با بزرگای مشابهی رخ داده بود. بحث مشابهی درباره زمین‌لرزه پنج اردیبهشت ۱۳۹۴ گورخا- نپال سال گذشته در بعضی از محافل تخصص زمین‌شناسی درگرفت که آیا تحریک رخداد زمین‌لرزه ۲۰۱۵ نپال نیز به ذوب‌شدن یخچال‌های هیمالیا مربوط است؟ البته یک نقصان مهم در این ناحیه (جنوب آسیا/نپال) کمبود پژوهش و اطلاعات علمی و کمتر دردسترس‌بودن داده‌های پایش‌شده در طی زمان طولانی، مثلا چندین دهه پی‌درپی (که برپایه پژوهش‌های مدرن به‌دست آمده باشند) است، مانند آنچه در آمریکای‌شمالی رخ داده است. توجه کنیم که ازبین‌رفتن عمده یخچال‌های ایران در آخرین مراحل آخرین عصر یخ (حدود ۲۵ تا ۱۰هزار سال قبل) در بخش‌های مهمی از نواحی البرز و زاگرس و احتمالا منطقه سبلان و کرمان (کوه‌های لاله‌زار و جوپار) با بخشی از مهم‌ترین نواحی پهنه‌های گسل‌های لرزه‌زای ایران منطبق است و از نظر بازه زمانی نیز با عقب‌نشینی ناحیه یخچالی در آمریکای شمالی مشابهت تقریبی نشان می‌دهد؛ بنابراین برای برآورد واقع‌بینانه از آنچه که گرم‌ترشدن زمین (به‌ویژه در شش دهه اخیر) و در آینده ایران می‌تواند موجب شود، لازم است علاوه بر پیگیری پژوهش‌ها روی نواحی و رسوبات یخچالی ایران (ادامه کوشش‌های روان‌شاد مهندس پدرامی که اکنون ۱۷ سال از درگذشت زودهنگام او می‌گذرد) پژوهش‌های میدانی و تفصیلی روی احتمال تحریک رخداد زمین‌لرزه‌های شدید و بزرگ بعدی انجام شود.

ادامه در صفحه ۴

حرف اول

بلعیدن دوباره دلارهای عرب‌ها

نقی آقالو . روزنامه‌نگار

۱۹ سال قبل در جنگ دوم خلیج‌فارس، وقتی که کویت از زمین و هوا مورد حمله برق‌آسای هواپیماها و توپ‌های عراق قرار گرفت فرصتی طلایی به دست آمریکایی‌ها افتاد تا خیلی آرام و بی‌سروصدا حدود ۴۰۰ میلیارد دلار سپرده‌های نفتی عرب‌ها را در بانک‌های خود ببلعند! وقتی لشکر مسلح صدام در حال گسترش سیطره خود بر ماورای کویت بود، آمریکا به عنوان ناجی عرب‌ها، وارد میدان شد و با بمباران گسترده و وحشتناک هوایی و زمینی، البته با حمایت هم‌پیمانان اروپایی‌اش، هم ملت عراق را ۵۰ سال به عقب برد و هم رژیم جنایت‌کار عراق را از صفحه روزگار محو کرد. براساس گزارش‌ها، ازجمله گزارش روزنامه کریستین ساینس مانیتور که از سوی سازمان‌های اطلاعاتی آمریکا حمایت می‌شود، آمریکا به عرب‌های نفتی تفهیم کرد که چنانچه هزینه‌های لشکرکشی غربی‌ها را نپردازند، عن‌قریب است که در زیر چکمه‌های سربازان و ژنرال‌های بعثی له شوند. به‌این‌ترتیب فرصتی طلایی به دست آمد تا صدها میلیون دلار بی‌زبان نفتی عرب‌های بیچاره را در بانک‌های آمریکایی تصرف و تصاحب کند. طبق برآورد برخی محافل آگاه، کل مبلغ سپرده‌های نفتی عرب‌ها نزد بانک‌های آمریکا و اروپا از سه تریلیون‌و ۵۰۰ میلیارد دلار فراتر رفته و گمان نمی‌رود آمریکایی‌ها به خاطر تصاحب ۷۵۰ میلیارد دلار عربستان در بانک‌های آمریکا، از تصاحب هفت‌برابر آن چشم‌پوشی کنند.

ادامه در صفحه ۴

جدیدترین مدل های پوشاک فصل
ماکسیم
پوشاک نسل امروز ... و فردا
maxim®
COLLECTION
روابط عمومی و بازرگانی : ۸۸۸۸۸۸۱۵

ویژه‌نامه گاز
همزمان با نمایشگاه بین‌المللی نفت
گاز و پتروشیمی منتشر می‌شود
تاریخ انتشار ۱۸ اردیبهشت

روزنامه شرق
تحویل روزنامه درب منزل
یا محل کار شما بدون هزینه ارسال
۸۸۲۰۹۵۹۳
۸۸۱۹۸۹۶۴

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق
۸۸۱۹۳۹۷۹-۸۸۱۹۰۴۶۸